

AM-126

April-2015

S.Y. B. Com.

**P-3 : Advanced Accountancy – III
(Corporate Accounting & Auditing)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (1) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.
(2) જરૂરી ગણતરી જવાબના ભાગરૂપે દર્શાવો.
(3) પ્રશ્નના મુદ્દાસર જવાબ આપો.

1. પૃથ્વી ટ્રેડિંગ કંપની લિ.નું તા. 31-03-2014 ના રોજનું પાકું સરવેયું નીચે પ્રમાણે છે : 12

મૂડી-દેવાં	₹	મિલકત-લેણાં	₹
ભરપાઈ થયેલી મૂડી :		પાઘડી	2,25,000
7500 શેર, દરેક ₹ 100 નાં પૂર્ણ		જમીન-મકાન	1,80,000
ભરપાઈ	7,50,000	પ્લાંટ-મશીનરી	3,00,000
બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ	1,74,000	સ્ટોક	3,00,000
લેણદારો	2,71,500	દેવાદારો	3,00,000
કરવેરાની જોગવાઈ	58,500	બાદ : ઘા. અનામત	30,000
ન.નુ. ફાળવણી ખાતે	1,71,000	બેંક સિલક	1,50,000
	14,25,000		14,25,000

વધારાની માહિતી :

- (1) કંપનીનો ધંધો ₹ 7,50,000 ની ભરપાઈ થયેલી મૂડીથી 30મી જૂન, 1989 ના રોજ શરૂ કર્યો હતો.
- (2) છેલ્લા પાંચ વર્ષ દરમિયાન કરવેરાની જોગવાઈ કર્યા પહેલાંનો નફો-નુકસાન નીચે પ્રમાણે હતા :
વર્ષ	₹
2009-10	60,000 (નુકસાન)
2010-11	1,84,500 (નફો)
2011-12	1,95,000 (નફો)
2012-13	1,32,000 (નફો)
2013-14	1,74,000 (નફો)
- (અ) 2008-09 ના વર્ષ દરમિયાન કંપનીમાં લાંબો સમય હળતાળ હતી.
- (બ) આવકવેરો 50% ના દરે ચૂકવવો પડે તેમ છે.

- (3) રોકાયેલી મૂડી પર અપેક્ષિત વળતરનો દર 10% ગણાય તેમ છે.
- (4) જમીન-મકાનની હાલની બજાર કિંમત ₹ 3,60,000 છે. આ કિંમતના આધારે તમારે ઘસારો ₹ 30,000 ધ્યાનમાં લેવો પડશે.
- (5) હવે પછીના પાંચ વર્ષ દરમિયાન કંપનીને થયેલ કરાર અનુસાર માલ-સામાન ખર્ચ ₹ 90,000 વાર્ષિક બચત થાય તેમ છે.

ઉપરની વિગતોને ધ્યાનમાં લઈને તમારે કંપનીની પાઘડીની કિંમત તેના અધિક નફાની ત્રણ વર્ષની ખરીદીને આધારે ગણવાની છે.

અથવા

1. જલ લિમિટેડ કંપનીનું તા. 31-03-2014 ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે :

12

દેવાં	₹	મિલકતો	₹
શેરમૂડી:		પાઘડી	65,000
(A) ₹ 100નો એક એવા 2,000 ઈકિવટી શેરો પૂરા ભરાયેલાં	2,00,000	મકાન	80,000
(B) ₹ 100નો એક એવા 2,000 ઈકિવટી શેર, શેરદીઠ ₹ 80 ભરપાઈ	1,60,000	યંત્રો	1,00,000
(C) 1,000 ઈકિવટી શેર દરેક ₹ 100નો શેરદીઠ ₹ 60 ભરપાઈ	60,000	સ્ટોક	2,00,000
સામાન્ય અનામત	70,000	દેવાદારો	1,50,000
નફા-નુકસાન ખાતું	30,000	રોકડ	18,000
લેણદારો	50,000	અગાઉ ચૂકવેલ વીમો	2,500
બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ	15,000	પ્રાથમિક ખર્ચા	4,500
ચૂકવવાનો બાકી ખર્ચ	10,000		
ઘસારા ભંડોળ :			
મકાન	5,000		
યંત્રો	<u>20,000</u>		
	6,20,000		6,20,000

નીચેની માહિતીને ધ્યાનમાં લઈને દરેક પ્રકારના ઈકિવટી શેરની કિંમત ચોખ્ખી મિલકતની પદ્ધતિ દ્વારા શોધો :

- (1) કંપનીની પાઘડીની કિંમત ₹ 80,000 આંકવામાં આવી.
- (2) ₹ 10,000 સિવાયના બાકીના દેવાદારો સધર છે.
- (3) રોકાયેલી મૂડી પર અપેક્ષિત વળતરનો દર 10% છે.

(1) મિલકતોના ઉપજ્યાં :

જમીન-મકાન	પ્લાંટ-મશીનરી	રોકાણો	સ્ટોક	દેવાદારો
₹ 2,50,000	₹ 1,35,000	₹ 50,000	₹ 25,000	₹ 40,000

(2) લિક્વિડેશન ખર્ચ ₹ 5,000 થયો. લિક્વિડેટરનું મહેનતાણું મિલકતોની ઉપજના 4% લેખે અને બિનસલામત લેણદારોને ચૂકવેલ રકમના 2% પ્રમાણે ગણવાનું છે.

(3) 'ક' ઈકિવટી શેર પર બાકી હપતાની રકમ વસૂલ થઈ છે.

(4) બધી ચૂકવણી તા. 30-06-2014 ના રોજ કરવામાં આવેલ છે.

લિક્વિડેટરનું છેવટનું આવક-જાવકનું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

2. (અ) આકાશ કોમર્સિયલ બેંક લિમિટેડે તા. 01-01-2014 ના રોજ એક ગ્રાહકની ₹ 60,000 ની એક ટૂંડી કે જે ચાર માસની મુદતની હતી તે વટાવી. બેંકે વાર્ષિક 15% લેખે વટાવ વસૂલ કર્યો. 2013-14 ના વર્ષની વ્યાજ અને વટાવની આવક ₹ 35,85,850 થઈ હતી.

ઉપર દર્શાવેલ વ્યવહારોની અસર આપવા માટે નીચેની તારીખોએ બેંકના ચોપડામાં આમનોંધો લખો :

- (1) ટૂંડી વટાવ્યા તારીખે
- (2) પાકા સરવૈયાની તારીખે
- (3) ટૂંડીના નાણાં વસૂલ આવ્યાની તારીખે

6

(બ) ધી ધરતી ઈલેક્ટ્રિક કંપની લિમિટેડે પોતાના કારખાનાનો એક ભાગ ₹ 6,00,000 ખર્ચી ફરી બાંધ્યો. તોડી પાડેલા જૂના ભાગની મૂળ કિંમત ₹ 3,75,000 હતી. હાલમાં મજૂરી અને માલસામાનની કિંમત મૂળ બાંધકામની કિંમત કરતાં અનુક્રમે 10% અને 20% વધારે છે. પહેલાં અને અત્યારે મજૂરી-માલસામાન વચ્ચે પ્રમાણ 3 : 2 છે. જૂના સામાનના વેચાણમાંથી ₹ 45,000 ઉપજ્યા છે. ₹ 22,500 ની કિંમતનો જૂનો માલસામાન નવા બાંધકામમાં વાપર્યો છે અને તેનો ઉપર દર્શાવેલ ₹ 6,00,000 ની કિંમતમાં સમાવેશ થાય છે.

ઉપરના વ્યવહારોની આમનોંધ કંપનીના ચોપડામાં લખો. જરૂરી ગણતરી દર્શાવો.

6

3. અગ્નિ ઈલેક્ટ્રીક સપ્લાય કંપનીની માહિતી પરથી તા. 31-03-2014 ના રોજનું દ્વિલેખા પદ્ધતિ અનુસાર મૂડીખાતું અને સામાન્ય પાકું સરવૈયું બનાવો. 12

વિગત	₹	વિગત	₹
સત્તાવાર થાપણ	9,00,000	તા. 31-3-2014 સુધીના ખર્ચા	
ભરાયેલી થાપણ	7,80,000	જમીન	36,000
12% ના ડીબેન્ચર્સ	1,20,000	* મેઈન્સ અને ટ્રાન્સફોર્મર્સ	4,05,000
ધંધાના લેણદાર	48,000	* યંત્રો	1,20,000
અનામત ફંડ	45,000	* મકાનો	39,000
ધંધાના દેવાદાર	1,14,000		
રોકડ અને બેંક સિલક	1,03,000		
અનામતના રોકાણો	45,000		
સ્ટોક	74,000		

તા. 31-03-2014 ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષ દરમિયાન ઉપરની છેલ્લી ત્રણ વિગતો અંગે (*) અનુક્રમે ₹ 75,000, ₹ 75,000 અને ₹ 30,000 ખર્ચવામાં આવ્યા છે અને ₹ 75,000 નું નવીનીકરણ ભંડોળ ઊભું કરવામાં આવ્યું હતું. તફાવતની રકમને કંપનીનો નફો ગણવાનો છે.

અથવા

3. જવાબ આપો : (કોઈપણ બે) 12
- (અ) હિસાબી ધોરણો એટલે શું ? તેની ઉપયોગિતા ચર્ચો.
- (બ) હિસાબી ધોરણ – 20 (શેરદીઠ કમાણી) ની સમજૂતી આપો.
- (ક) વિકાસ ખર્ચને મૂડીકૃત કરતાં કયા પરિબલો ધ્યાનમાં લેવામાં આવે છે ?

4. (અ) ઓડીટીંગનો અર્થ આપી, તેના લક્ષણો સમજાવો. 12
- (બ) ઓડીટના મુખ્ય ઉદ્દેશો ચર્ચો.

અથવા

4. (અ) ઓડીટના વિવિધ પ્રકારો જણાવી, કોઈપણ બે વિષે લખો. 12
- (બ) ઓડીટ કાર્યક્રમ તૈયાર કરતાં પહેલાં ઓડીટરે કઈ માહિતી મેળવવી જોઈએ ?

5. નીચેનામાંથી લખો : (ગમે તે ત્રણ) :

12

(અ) નીચેનાનું વાઉચીંગ કેવી રીતે કરશો ?

(i) પ્રાથમિક ખર્ચા

(ii) જાંગડ વેચાણ

(બ) નીચે આપેલા ખર્ચાઓનું મહેસૂલી અને મૂડી ખર્ચમાં વર્ગીકરણ કરો :

(i) રોયલ્ટી

(ii) મુસાફરી ખર્ચ

(iii) સંશોધન વિકાસ ખર્ચ

(iv) યંત્રોની ખરીદી

(ક) નીચેની મિલકતો-દેવાંની ચકાસણી કેવી રીતે કરશો ?

(i) લેણીહૂંડી

(ii) સંશયિત મિલકતો

(iii) પેટન્ટ્સ

(iv) બેંક સિલક

(ડ) કોઈપણ એક વિષે લખો :

(i) કંપનીના ઓડીટરની જવાબદારી જણાવો.

(ii) નવું ઓડીટ શરૂ કરતાં ધ્યાનમાં રાખવાના મુદ્દા

6. બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો : (ગમે તે પાંચ)

10

(1) નીચેનામાંથી કયું વિધાન પાઘડીને અસર કરતાં પરિબળોમાં નથી ?

(A) ધંધાનું સ્થળ

(B) નફાનું પ્રમાણ

(C) ગ્રાહકોનો પ્રકાર

(D) બેંકનું ખાતું

- (2) નીચેનામાંથી કયા પ્રેક્ટરન્સિયલ લેણદારો નથી ?
- (A) સરકારને ચૂકવવાના કરવેરા (છેલ્લા 12 માસમાં લેણાં થયેલ)
- (B) છૂટા થતાં કર્મચારીનો રજાનો પગાર
- (C) વીમા યોજનામાં કંપનીનો ફાળો (છેલ્લા 12 માસમાં લેણાં થયેલ)
- (D) કર્મચારીનો પગાર (12 માસ અથવા વાસ્તવિક અથવા ₹ 1,00,000 પૈકી જે ઓછા હોય)
- (3) નીચેના પૈકી કયું વિધાન સાચું નથી ?
- (A) ઓડીટીંગ કળા અને વિજ્ઞાન બન્ને છે.
- (B) ઓડીટ કાર્ય એક સ્વતંત્ર વ્યક્તિ કે પેઢી દ્વારા કરવામાં આવે છે, જે ધંધા સાથે સંકળાયેલા હોતા નથી.
- (C) ઓડીટ એ નોંધાયેલા આર્થિક વ્યવહારોની તપાસ છે.
- (D) ઓડીટરે કંપનીના હિસાબો લખવાના હોય છે.
- (4) નીચેના પૈકી કઈ ભૂલ સિદ્ધાંતની ભૂલ ગણાય ?
- (A) બે વખત ખતવણી
- (B) કોઈ ખાતે ખોટી રકમની ખતવણી
- (C) કોઈ વ્યવહાર કોઈ ખાતે નોંધવાનો રહી ગયો હોય
- (D) ચૂકવેલ ભાડાં અંગે મકાન માલિકનું ખાતું ઉધારવું
- (5) નીચેના પૈકી કયું વિધાન 'આંતરિક અંકુશ' નો હેતુ નથી ?
- (A) કર્મચારી દ્વારા થતી ભૂલો શોધી કાઢવી અને અટકાવવી.
- (B) કર્મચારી દ્વારા થતી છેતરપીંડી શોધી કાઢવી અને અટકાવવી.
- (C) એવી પદ્ધતિ અપનાવવી કે જેથી વાર્ષિક હિસાબો ઝડપથી તૈયાર થાય.
- (D) ગ્રાહકોને પૂરી પાડવામાં આવતી સેવા કે માલની ગુણવત્તામાં વધારો કરવો.

- (6) 'વેચાણ પરત' ના વ્યવહારો માટે નીચેના પૈકી કયું વાઉચર યોગ્ય ગણાય ?
- (A) માલ આવક-પત્રક
 - (B) ગ્રાહક સાથે થયેલ પત્રવ્યવહાર
 - (C) વેચાણ ભરતિયું
 - (D) ગ્રાહકને આપેલ જમા ચિઠ્ઠી
- (7) નીચેના પૈકી કઈ મિલકતને મિલકત કે લેણી રકમ ગણવામાં આવતી નથી ?
- (A) અગાઉથી ચૂકવેલ વીમા પ્રીમિયમ
 - (B) રોકાણો પર લેણું થયેલ પણ નહીં મળેલ કમિશન કે વ્યાજ
 - (C) મોટા પાયા પર થતું સમારકામ અને નવીનીકરણ
 - (D) અગાઉથી મળેલું ભાડું
-

AM-126

April-2015

S.Y. B. Com.

**P-3 : Advanced Accountancy – III
(Corporate Accounting & Auditing)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Right side digits show the marks of question.
 (2) Show the calculation as the part of answer.
 (3) Write answer to the point.

1. The Balance Sheet of Pruthvi Trading Co. Ltd. as on 31-03-2014 is as under : 12

Liabilities	₹	Assets	₹
Paid up Capital :		Goodwill	2,25,000
7500 shares of ₹ 100 each fully paid	7,50,000	Land & Buildings	1,80,000
Bank Overdraft	1,74,000	Plant & Machinery	3,00,000
Creditors	2,71,500	Stock	3,00,000
Provision for taxation	58,500	Debtors	3,00,000
Profit & Loss Appropriation Account	1,71,000	Less : B.D.R.	30,000
		Bank Balance	1,50,000
	14,25,000		14,25,000

Additional Information :

- (1) The company commenced business on 30th June, 1989 with a paid up capital of ₹ 7,50,000.
 (2) Profit & Loss earned during last five years before providing taxation have been as follows :

Year	₹
2009-10	60,000 (Loss)
2010-11	1,84,500 (Profit)
2011-12	1,95,000 (Profit)
2012-13	1,32,000 (Profit)
2013-14	1,74,000 (Profit)

- (A) There was a long time strike during the year 2008-09 in the company.
 (B) Income tax is to be paid at the rate of 50%.

- (3) The expected rate of return on capital employed is 10%.
- (4) The present market value of Land & Building is ₹ 3,60,000. On the basis of this price you have to consider an additional depreciation of ₹ 30,000.
- (5) During the five years the company is likely to save materials cost of ₹ 90,000 Every year as per the contract made by the company.

From the above information you have to calculate the value of Goodwill on the basis of three years purchase of super profit of the company.

OR

1. The Balance Sheet of Jal Company Limited as on 31-03-2014 was as under :

12

Liabilities	₹	Assets	₹
Share Capital :		Goodwill	65,000
(A) 2,000 equity shares of ₹ 100 each fully paid up	2,00,000	Building	80,000
(B) 2,000 equity shares of ₹ 100 each of ₹ 80 per share paid up	1,60,000	Machinery	1,00,000
(C) 1,000 equity shares of ₹ 100 each of ₹ 60 per share paid up.	60,000	Stock	2,00,000
General Reserve	70,000	Debtors	1,50,000
Profit & Loss Account	30,000	Cash	18,000
Creditors	50,000	Prepaid Insurance	2,500
Bank Overdraft	15,000	Preliminary expenses	4,500
Liabilities for expenses	10,000		
Depreciation Fund :			
Building	5,000		
Machinery	<u>20,000</u>		
	6,20,000		6,20,000

Find the value of the company's each type of Equity Shares by Net Assets Method.

- (1) Goodwill of the company has been valued ₹ 80,000.
- (2) Debtors are considered good except for ₹ 10,000.
- (3) Normal expected return on capital employed is 10%.

(4) The net profit of the company, for the last three years were as follows :

Year	2011-12	2012-13	2013-14
₹	1,00,000	1,30,000	1,20,500

Of which 20% was placed to General Reserve every year.

(5) Building has been valued at ₹ 1,00,000.

(6) There is a claim amounting to ₹ 25,500 and it has to be paid according to the settlement agreed upon.

2. Vayu Limited went into voluntary liquidation as on 31-3-2014. Balance-Sheet on that date was as under :

12

Liabilities	₹	Assets	₹
2000 15% Preference Shares each of ₹ 100	2,00,000	Land & Building	3,00,000
(A) 1000 equity shares of ₹ 100 each fully paid up	1,00,000	Plant & Machinery	2,30,000
(B) 2000 equity shares of ₹ 100 each ₹ 50 paid per share	1,00,000	Investments	70,000
(C) 3000 equity shares of ₹ 100 each ₹ 40 paid per share	1,20,000	Stock	30,000
Less: Calls in arrears ₹ 10 per share	10,000	Debtors	50,000
15% Debentures	2,00,000	Cash on hand	10,000
Outstanding interest on Debentures	15,000	Profit & Loss Account	1,10,000
Provident Fund	15,000		
Outstanding Salaries of three clerks for three months	4,500		
Outstanding Income Tax :			
2013 – 14	2,000		
2012 – 13	3,500		
Creditors	35,000		
Bills payable	15,000		
	8,00,000		8,00,000

(1) Assets were realized :

Land & Buildings	Plant & Machinery	Investments	Stock	Debtors
₹ 2,50,000	₹ 1,35,000	₹ 50,000	₹ 25,000	₹ 40,000

- (2) The expenses of liquidation amounted to ₹ 5,000. Liquidators remuneration is 4% on assets realized by him and 2% of the payments to the unsecured creditors.
- (3) Amount of calls in arrears on 'C' equity shares.
- (4) All the payments were made on 30-06-2014.

Prepare liquidators final statement of Receipts and Payments.

OR

2. (A) The Akash Commercial Bank Ltd. discounted on 01-01-2014. It's customer bills for 4 months of ₹ 60,000. The bank charged discount at 15% p.a. The income on account of Interest and discount for the year 2013-14 amounted to ₹ 35,85,850. **6**

Give the journal entries in the books of the Bank on the following dates for effecting the above mentioned transactions :

- (1) On the date of discounting of the bills.
- (2) On the date of Balance Sheet
- (3) On the date of the collection of the bill.

- (B) The Dharati Electricity Co. Ltd. re-built part of its works at a cost of ₹ 6,00,000. The original cost of the works superseded is ₹ 3,75,000. The cost of labour and material is respectively 10% and 20% higher now than when the old works were built. The proportion of labour and materials in works now and then is 3 : 2. Sale of old materials realized ₹ 45,000 and old materials valuing ₹ 22,500 are used in the new construction and it is included in the above mentioned cost of ₹ 6,00,000.

Draft the necessary journal entries in the books of the company. Show necessary calculations. **6**

3. From the following information of Agni Electric Supply Company, prepare Capital Account and General Balance Sheet as on 31-03-2014 as per Double Account System. **12**

Particulars	₹	Particulars	₹
Authorised capital	9,00,000	Expenditure upto 31 st March, 2014	
Paid-up Capital	7,80,000	Land	36,000
12% Debentures	1,20,000	* Mains and Transformers	4,05,000
Business Creditors	48,000	* Machinerics	1,20,000
Reserve Fund	45,000	* Buildings	39,000
Business Debtors	1,14,000		
Cash and Bank Balance	1,03,000		
Investments of Reserves	45,000		
Stock	74,000		

During the year ended on 31-03-2014 there was increase in above last three items of (*) ₹ 75,000, ₹ 75,000 and ₹ 30,000 respectively and Renewals Fund ₹ 75,000 was created. Balancing figure is to and be considered as Profit of the company.

OR

3. Write answer (any **two**) : **12**
- (A) What is Accounting Standards ? Discuss its utility.
- (B) Explain the Accounting Standards – 20 (Earning per share)
- (C) Which factors consider to capitalization a Development expenditure ?
4. (A) Give meaning of an Auditing and explain its characteristics ? **12**
- (B) Discuss main objectives of an Audit.

OR

4. (A) Write various types of Audit and discuss any two. **12**
- (B) Which information should be collected by an Auditor before commencement of audit programme ?

5. Write (any **three**) :

12

(A) Vouching the following :

- (i) Preliminary expenses
- (ii) Sale of return

(B) Classify the following Capital and Revenue Expenditure.

- (i) Royalty
- (ii) Travelling expenses
- (iii) Research development expenditure
- (iv) Purchase of machinery

(C) How you make verification and valuation of Assets and Liabilities ?

- (i) Bills Receivable
- (ii) Contingent Assets
- (iii) Patents
- (iv) Bank Balance

(D) Write (any **one**) :

- (i) State the responsibilities of a company Auditor.
- (ii) Which points should be considered to commencement of new Audit ?

6. Multiple Choice Questions : (attempt any **five**)

10

(1) Which of the following factors are not affecting the value of Goodwill ?

- (A) Location of Business
- (B) Proportion of Profit
- (C) Types of Customers
- (D) Bank Accounts

- (2) Which of the following is not Preferential Creditors ?
- (A) Amount payable to Government (payable within last 12 months).
 - (B) Accrued holidays remuneration to employees.
 - (C) Contribution to 'Employees State Insurance' (payable for last 12 months).
 - (D) Salary of an employee (12 months or Actual or ₹ 1,00,000, whichever less).
- (3) Which of the following statements is not correct ?
- (A) Auditing is both an Art and a Science.
 - (B) The Audit work is carried out by an independent agency which is not connected with the business.
 - (C) Audit is the examination of recorded transaction.
 - (D) Auditor has to write Company's Account.
- (4) Which one of the following is an error of principle ?
- (A) Double Posting.
 - (B) Posting wrong amount to an account.
 - (C) Omission to post to an account.
 - (D) Debiting Landlord's account for payment of rent.
- (5) Which of the following is not one of the objects of 'Internal Check' ?
- (A) Detection of errors committed by the employees and prevent them.
 - (B) Detection of Frauds committed by the employees and the prevent them.
 - (C) Adoption of accounting system leading towards preparation of final accounts without delay.
 - (D) Improvement of quality of goods/services provided to the customers.

- (6) Which of the following is a relevant voucher for vouching of transaction of Sales Return ?
- (A) Goods received note
 - (B) Correspondence to customer
 - (C) Sales invoice
 - (D) Credit note issue to customer
- (7) Which one of the following is not considered a part of outstanding Assets or Amounts Receivable ?
- (A) Insurance premium paid in advance.
 - (B) Interest or commission on investments due but not yet received.
 - (C) Repairs and renewals on large scale.
 - (D) Rent received in advance.
-